

EL DAVANTAL DE PERE CALDERS

Enlairar-se i anar de pressa

Frank Drake, president de l'Institut per la Recerca de la Vida Intel·ligent Extraterrestre (SETI) va dir que l'univers alberga de 10.000 a 100.000 civilitzacions intel·ligents, o sigui una civilització per cada deu milions d'estrelles, que fan pensar en un futur trànsit galàctic demencial.

Em permeto de remarcar que, fins ara, el tema era tractat amb pines. Els savis més audaços no solien passar de referir-se a "possibilitats de vida" en altres planetes, com si no s'atrevisin a anar més enllà d'infusoris, bacteries i altres éssers diminuts incapaços no ja de tripular coets, sinó ni tan sols globus de fira. El canvi d'actitud és molt notable, fa creure que no ens expliquen tot el que ja saben per no espantar-nos. Però de què? Frank Drake va afegir, durant un recent congrés internacional celebrat a Barcelona, que era molt difícil rebre visites d'extraterrestres, perquè les tecnologies que coneixem només ens permeten de pensar en naus que requeririen cent anys de viatge per anar d'un cos celest a l'altre. Irònic, l'investigador nord-americà va preguntar als periodistes si a algun d'ells li agradaria passar-se cent anys a bord d'un coet alimentant-se amb conserves enllaunades. No fou divulgada la notícia de cap resposta a una qüestió tan delicada. A mi se'm va ocórrer que si ho plantejàvem a algun habitant d'aquestes zones del nostre món —del tercer, sense anar més lluny— que passen gana i que tenen una mitjana de vida curta i malaltissa, potser s'hauria trobat més d'un voluntari. A part d'això, em va sorprendre que un cervell tan privilegiat, al servei de la NASA, digués que els viatges interplanetaris eren impossibles perquè caldria una immensa quantitat d'energia per arribar a un món extraterrestre que es trobi, tan sols, a deu anys llum del nostre. Una energia (afegí l'eminent investigador) equivalent a la que consum tot Europa durant 200 anys.

Vull dir: em va sorprendre perquè jo vaig viure la infància, la joventut i una part de la maduresa convençut pels experts que el viatge a la Lluna era una pura utopia a causa de la distància que ens en separa. Després, quan encara no havia arribat a la vellesa, vaig formar part de les dotzenes de milions de telespectadors que vam contemplar, servides en directe, les imatges d'uns astronautes engavanyats, amb aspecte de fardasses, que feien uns saltirons divertits damunt la

superfície lunar. En aquells moments, vaig recordar un fet històric que tingué ressò mundial: gairebé coincidint amb la línia divisòria entre el segle XIX i el segle XX, un intrèpid conductor francès havia aconseguit per primera vegada una velocitat de 60 quilòmetres per hora a bord d'un automòbil. L'home va baixar del vehicle gairebé a pes de braços, marejat, amb una d'aquelles gorres que es posaven amb la visera al clatell per tal de deixar camp lliure a unes ulleres enormes. El temerari *chauffeur* (la premsa de l'època encara no havia tingut temps d'entretenir-se buscant neologismes) digué als periodistes que l'experiència que acabava de protagonitzar era una pura curiositat, sense cap futur d'aplicació pràctica. "A 60 quilòmetres per hora", digué, "es perd el

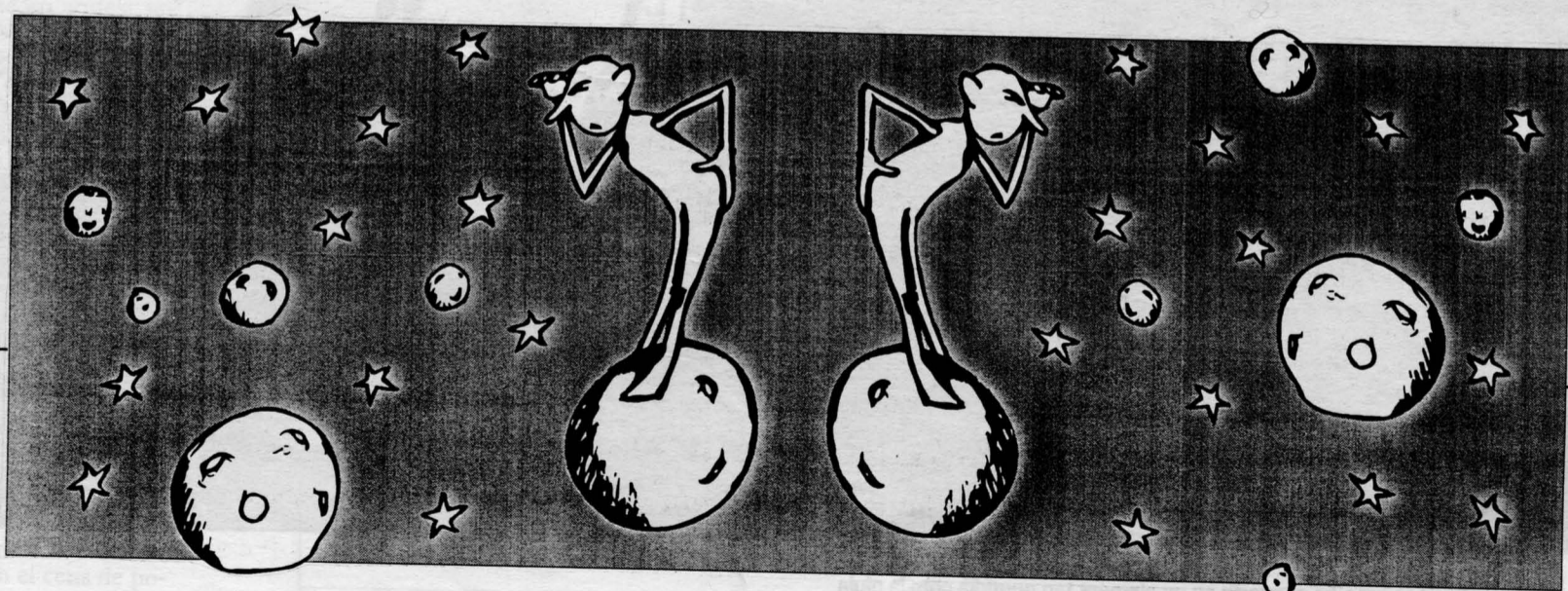
món de vista i la noció dels temps. L'enteniment s'enterboleix. No aconsellaria a ningú que ho tornés a provar. Són ganes de jugar-se-la en va."

És del domini públic tot el que ha anat succeint després. I un savi —és una opinió meua— no hauria de dubtar a l'hora d'emetre judicis sobre les possibilitats dels vehicles espacials. D'aquí a no res, els comptaquilòmetres seran substituïts pels comptadors d'anys llum. Tinc entès que, avui dia, una velocitat de 3.000 quilòmetres per hora no ocasiona grans meravelles.

El tema que m'ocupa es va ampliar amb la notícia que l'Institut per la Recerca de la Vida Intel·ligent Extraterrestre analitza vuit milions d'emissions de ràdio per segon, provant de contactar amb civilitzacions extraterrestres. Aquí també m'arriba l'eco d'un record: quan jo encara anava a l'escola i duia pantalons curts, el meu pare va portar de Gibraltar un aparell de ràdio de galena, una novetat engrescadora. Calia connectar-lo amb un somier i, tot seguit, "buscar el punt" de la galena, amb una agulla molt fina. Jo vivia amb els meus pares, al carrer Balmes xamfrà Provença, i no oblidaré mai que, quan em va tocar el torn, vaig sentir un violí que emetia les seves notes des del terrat d'un hotel de la plaça de Catalunya. Era una cosa fantàstica, increïble.

Encara que no em llegeixi, el senyor Frank Drake no em podria negar que entre els punts de la galena i els vuit milions d'emissions per segon del programa HRMS han ocorregut un munt de coses. Els anys llum ens poden fondre els taps d'un moment a l'altre.

Pere Calders

ALBERT G.F.